

V NOVE ČASE S PREČIŠČENO VESTJO

Govor na Slovenskem dnevu v Slomškovem domu 19. septembra 2004

BOŽIDAR FINK

Ko se leto za letom pripravlja slovesnost Slovenskega dne, so prireditelji vedno pred vprašanjem, katero geslo naj izberejo, da po njem oblikujejo program. Okvirna misel je letos usmerjena v glasbo, ki naj nas poživlja na poti v nove čase.

Pred tem, kaj naj označuje letno prireditev, pa je treba imeti v zavesti, kaj je sploh pomen in namen Slovenskih dni. V prvih letih po priselitvi, ko nam je bila dežela še tujina, smo se shajali, ker nas je težila izguba domovine in smo potrebovali bližine domačih ljudi. Pristavo smo občutili kot del domovine na tujem, tam smo si lajšali domotožje. Ko smo se zbirali, smo si pomagali med seboj tudi pri utrjevanju in poglobljanju slovenske zavesti. Nismo se osamljali in izgubljali v okolju, ampak smo si hoteli skupaj množiti nagibe za ohranjanje zavesti o narodni pripadnosti in krepiti čut odgovornosti za narodno usodo.

Kmalu je Slovenski dan prerasel v zborovanje, na katerem je bilo treba potrjevati skupna stališča in programske misli zase in za domovino, tako kot je v vsakokratnih razmerah narekoval notranji položaj skupnosti in njen odnos do Slovenije. Pri tem je bilo včasih treba povedati kakšno kritično misel, kljub slovesnemu tonu prireditve.

Tak širši namen naj imajo Slovenski dnevi tudi v sedanjem stanju. Prijateljsko se zbiramo, poživljamo se s slovensko besedo in pesmijo ter si tudi kaj povemo o naši vlogi pri razvijanju slovenstva v tujini in na domačih tleh. Če smo čuteči, nas lahko danes vsaj nekje v globini nekaj nagne k razmišljanju o tem, kje smo zdaj v zgodovini slovenstva, kakšno vlogo imamo v odnosu do njega kot posamezniki in kot skupnost, katere lastnosti in zmožnosti smo ohranili ter kaj so še vedno naše dolžnosti vesti in časti. Poglejmo vase in poskušajmo vsaj vsak zase narediti v tem pogledu letni obračun lastnega in občestvenega življenja.

Kaj je torej z nami danes? Kakšni smo glede na splošno okolje in kako smo si med seboj v slovenski družbi? V času smo že daleč od tiste dobe, ko smo mi ali so naši predniki zapuščali domovino. Pravijo, da čas zdravi, vendar je res, da prinaša tudi oslabele in bolezni. Njegov tek vsekakor spremljajo spremembe, ki se jih morda niti ne zavedamo.

Življenje nas je postavilo med ljudi toplega temperamenta. Radi se dajejo voditi po čustvih, ki se navadno izražajo tudi v prijaznih sosedskih odnosih. Označuje jih naravna bistrost ter med njimi ne manjka izobraženih in družbi koristnih oseb. Pogosto odkrivamo pri njih primere srčne dobrote, in tudi zgledne požrtvovalnosti. Kljub temu pada družba iz krize v krizo in daje vtis, da živi samo za ta trenutek ter da ji manjka perspektive za prihodnost.

Del te družbe smo torej tudi mi. Morda se iz okolja navzemamo kaj dobrega, kar našemu temperamentu priliva nekaj neposrednosti in vedrine. Lahko pa se nas nezavedno lotevajo tudi družbene slabosti, ki jih ugotavljajo domači in tuji opazovalci in katerih naj bi se tudi mi zavedali, da se jih ubranimo.

Ni priložnost za obširnejšo analizo, dovolj naj bo samo bežen pregled lastnosti, ki za naše širše okolje niso ugodne. To je najprej prevelika zaverovanost v lastno osebo, skrb za sebi najbližji krog in preslabo zanimanje za skupne pobude in nastope, predvsem kadar bi bilo treba tvegati osebno ugodje ali varnost. Težko je sestiti k mirnemu pogovoru, kadar gre za lastne interese, ter se brez prerekanja in strasti dogovarjati za reševanje iz skupnih zapletov. Prevelika zaverovanost v svoje interese prinaša nezauzupnost do vsakogar, sumničavost in lahkotnost strastnega neutemeljenega obsojanja. Na nasprotni strani individualizma, a v tesni zvezi z njim je čredništvo, splošna zaverovanost v medijske, športne in voditeljske malike. Spoštovanje naravne in zakonite avtoritete pa je nevarno oslabiljeno. Obrekljive govornice se sprejemajo brez kritične presoje. Preveč je pretiravanja v hvali in graji, vse gre rado do skrajnosti. Preslaba je zavest, da zakoni vežejo v vesti, zakonita oblast pa velja skoraj kot nekaj tujega, čeprav jo izvoli večina. Družbe se polašča kulturna plehkost in razraščata se moralna razpuščenost.

Nekateri teh pojavov in lastnosti sicer označujejo ves današnji civilizirani svet, a tukajšnja družba ima še svoje posebnosti. Pod tem vplivom živimo in se mu ne moremo povsem ogniti. Treba pa je, da se ga zavedamo in se zavzemamo za vrednote, ki dajejo poročstvo za mirno in varno razvijanje človeka ter za pravično in blagodejno sožitje v naših ožjih enotah in v celotni skupnosti. Medsebojne odnose moramo ohranjati, morda tudi urediti tako, da bodo dajali lepo podobo razumnih in dobrih ljudi.

Ob Slovenskem dnevu se nam je treba vprašati tudi o tem, kakšni smo v odnosu do Slovenije. Kaj nam danes pomeni slovenstvo, slovenska govorica in kultura? Ali nas še označuje slovenska zanesljivost in zvestoba? Koliko se še navezujemo na dobrine, ki jih je prav nam dala narava ali jih je priklical slovenski um? Življenje nam res teče po drugih poteh, ozrače vsak dan prinaša vonjave, ki ne dišijo po slovenskih gozdovih in naseljih ter ne spominjajo na tisto, kar ima slovenska dežela v naravi in ljudeh, posebno če tega sploh nismo prej okusili. Zato se zatekamo k svojim ljudem, da skupaj uživamo naše narodne dobrine. Slovensko se družimo, pogovarjamo, pojememo, beremo in molimo, ker čutimo, da je to naša življenjska potreba.

Zdrav odnos do slovenstva pa sega
Nad. na 2. str.

VSI BOMO VOLILI!

V zadnji številki smo opisali važnost, ki za prihodnost Slovenije predstavljajo parlamentarne volitve. Ta pomen se jasno kaže v ostri volilni kampanji, ki teče v Sloveniji. Predvsem v izredno ostrih napadih nekaterih predstavnikov leveice na pomladne stranke.

Ob tem je važno, da se tudi mi v Argentini zavedamo, da ima vsak glas svojo težo in svoj pomen. Vsak glas je lahko odločilen in zato je tako potrebno, da vsi, ki imamo slovensko državljanstvo v nedeljo 3. oktobra pohitimo na volitve. Res to pri mnogih povzroča dodaten napor in nevšečnosti. A če imamo zavest in nam je Slovenija pri srcu, bomo vse to premostili in šli na volitve.

Kje bomo volili?

Čeprav zadnje volitve stalno potekajo po istem sistemu, je primerno, da ponovno obrazložimo način, kako lahko oddamo svoj glas na volitvah za slovenske poslance v evropski parlament.

VOLI SE SAMO NA VELEPOSLANIŠTVU Republike Slovenije v Buenos Airesu, Av. Santa Fe 846, 6. nadstropje, v nedeljo 3. oktobra od 9. do 17. ure.

OVERAVLJANJE VOLILNIC PO NAŠIH DOMOVH pa pride v poštev samo za tiste rojake, ki so se prijavili za volitev po pošti in tudi prejeli volilno gradivo. Kraje in urnike overovlajnja bomo objavili v prihodnji številki.

Kako bomo volili?

Že danes opozarjamo bralce na članek v prihodnji številki, kjer bomo poleg urnikov overovlajnja opisali tudi način glasovanja, da slovenski državljani v Argentini ne bodo imeli dvoma glede izpolnitve volilnih kart.

Slomškovo slavje

Ob 5. obletnici obiska papeža Janeza Pavla II. v Sloveniji, ob priložnosti beatifikacije škofa Antona Martina Slomška, je preteklo nedeljo, 19. septembra opoldne po molitvi angelovega čaščenja in blagoslovu, sveti oče - med drugimi - posebej pozdravil romarje iz Slovenije. Dejal jim je: „Pozdravljam romarje iz škofije Maribor, ki so prišli ob peti obletnici mojega obiska v Sloveniji in razglasitve škofa Antona Martina Slomška za blaže-

nega. Predragi, zahvaljujem se vam in vas iz srca blagoslovljam.“

Sicer pa je svoj osrednji nagovor namenil vprašanju trpljenja in zla, ki se zdi, da na svetu nenehno narašča.

Pred Slomškovo stolnico v Mariboru je popoldne potekalo slovesno bogoslužje v spomin na obletnico razglasitve škofa Antona Martina Slomška za prvega slovenskega blaženega. Bogoslužje je vodil apostolski nuncij v Sloveniji Santos Abril y Castello, z njim pa

so somaševali škof ordinarij Kramberger, pomožna škofa Stres in Smej ter 90 duhovnikov. Škof Kramberger je uvodoma izrekel dobrodošlico apostolskemu nunciju. Pridigal je apostolski nuncij Catelló, ki je med drugim spregovoril o vrlinah škofa Antona Martina Slomška. Označil ga je kot človeka, ki je globoko ljubil domovino. Vseeno pa Slomšek po Castellovih besedah v svojem absolutnem spoštovanju drugih ter neizmerno človeško in versko odprtostjo ni poznal čustev odpora do nikogar.

49. SLOVENSKI DAN

Z izrednim uspehom je preteklo nedeljo potekal v Slomškovem domu letošnji Slovenski dan. Ob veliki udeležbi rojakov se je proti večeru razvijal kulturni program pod geslom „S pesmijo novim dnevom naproti“. Podrobno poročilo bomo objavili v prihodnji številki našega lista.

GLEJ...

RAZMIŠLJANJA	SEMINAR UČITELJEV.....	3
OB DRAGI 2004	O ŠKOFU VOVKU	3
INZKO NOVI VELEPOSLANIK	DRUŽINSKI UTRIPi	4
V SLOVENIJI		

DRAGA NISO SAMO ŠTUDIJSKI DNEVI

Od našega dopisnika v Sloveniji

Poleg užitka, ki ga človek občuti ob mentalnem in intelektualnem naporu na vsakoletnih študijskih dnevih Draga, je treba prišteti še drugi užitek, to je družabni. To so trije dnevi, na katerih se pretrese slovenska realnost, pa tudi izmenjajo novice med prijatelji, ki se morda srečajo le ob tej priložnosti (spominjajo me na Slovenski dan), se sklepa nova poznanstva. Med njimi je tudi več „bivših“ Argentincev.

V takem okolju se porodi tudi kaka ideja o nujnosti določene akcije, kot je bila oziroma je dozorela pred petnajstimi leti. Njen sad je Svetovni slovenski kongres, ki je obletnico praznoval pred sobotnim predavanjem in o katerem je že bilo objavljeno poročilo.

Tudi druge obletnice pridejo na površje. Mimogrede je kdo omenil in čestital predsedniku DSI Sergiju Pahorju za njegovih prvih sedemdeset let. Zdrav in čvrst videz pa podaljšanje življenjske dobe in nikakor ne pomanjkanje (kje pa!) zaslug sta razlog, da je obletnica šla – mimo grede skozi Drago. Če ne prej – pa čez deset let, kajne?

Za tolikšno obletnico (s)m(o) letos čestitali pisatelju prof. Alojzu Rebuli, začetniku, mentorju, predavatelju in zvestemu prijatelju Drage. V nedeljo, pred zaključnim predavanjem, mu je častnikar in pisatelj Saša Martelanc z njemu običajno sočno in kleno besedo čestital, se mu zahvalil za ves trud, posebej pa se spomnil „svinčenih let“ in dogodka iz leta 1972, ko so slovenske oblasti še posebej hotele Drago utišati (takrat bi moral prosluli predsednik SAZU Josip Vidmar imeti predavanje, pa je na predvečer nastopa po diagnozi Udbe „zbolel“). V stiski, kako izpolniti nepričakovano vrzel, so organizatorji stopili do letošnjega slavljenca in ga prosili pomoči. V eni noči – ne mesecih, kot je imel Vidmar na razpolago časa – je iz svoje bogate miselne zakladnice sestavil predavanje

na isto temo: O spremenljivosti in nespremenljivosti vrednot.

Devetintridesetkrat se je zgodila Draga, pa vedno je kaj novega, kaj drugačnega. Kaj je bilo letos? Da zahvalne, poslovilne in vabilne besede predsednika Pahorja niso bile zadnje na sporedu, pač pa pesem Slovenec seml, ki smo jo z Markom Finkom z vsem zanosom zapeli vsi navzoči.

Več let imajo tudi mladi svojo Drago, Drago mladih. Razdeljena na dva dela, je prva potekala v mesecu juliju, v soboto, 4. septembra, pa je imela svoj zaključek, tudi v Finžgarjevem domu na Opčinah. Domači pa tudi iz matične Slovenije gostje so poslušali tematiko pri okrogli mizi Brez meja... v Evropi. Govorili so umetnik prof. Evgen Bavčar iz Francije, prof. Alojz Rebula in duhovnik Zvone Štrubelj.

Pisatelj Rebula je menil, da sta enotni slovenski kulturni prostor do sedaj oblikovali le Draga in slovenska katoliška Cerkev, ker po osamosvojitvi Slovenija – po zaslugi levičarskih vlad – ne kaže interesa za stik z rojaki, ki živijo izven matične domovine. Slovenska levica ima precej mlačen odnos do narodne zavesti, zato ni prevelikega posluha za privzgotjanje narodnih vrednot. Rebula tudi ni navdušen nad „multikulturalnostjo“ v Sloveniji, kjer kar mrgoli angleških izrazov, sad slovenskega kompleksa manjvrednosti.

Bavčar se je kot ambasador slovenske kulture v Franciji večkrat znašel v precepu zaradi predstavljanja slovenske kulture: katero? In tako je kdaj francoski javnosti pokazal kar primerke obeh, uradne in prepovedane. Spraševal se je, kako kulturno Evropo približati Slovincem in kako Evropejcem približati kulturno Slovenijo. Rešiti je treba problem premagovanja meja v glavah ljudi. Koliko je naša narodna zavest pripravljena na te izzive, pa je še vprašanje.

Štrubelj je najprej hotel pokazati pozitivno stran pri Slovencih, ki smo

lahko veliko srečnejši od tistih malih narodov, ki nimajo svoje države (Katalonci, Baski ali Albanci na Kosovu). O krščanstvu pa je dejal, da je bila prva nenapisana ustava Evrope in prvi temelj demokratične misli, zato po njegovem polemike o evropski ustavi nimajo nobenega smisla. Med značilnosti Slovencev je omenil provincializem in svetovljanstvo; velikokrat sprti med seboj, se znajo združiti le, ko nam voda teče v grlo. Usoda v skupni Evropi je lahko za slovenski narod velik izziv.

Priložnost je tudi, da Slovenci v Italiji na tako odmevnem forumu javno seznanijo o svojem položaju celoten slovenski svet, predvsem pa (redke) slovenske državne predstavnike. Sergij Pahor, dr. Drago Štoka, Damjan Terpin so tako v raznih nagovorih omenjali neizpolnjevanje zaščitnega zakona za manjšine s strani italijanske države. Zakon, ki je že tri leta polnopraven. – Damjan Terpin je tajnik Slovenske skupnosti, edine slovenske politične stranke v Italiji. Ko se je nekoč pogovarjal s kolegom iz stranke nemške manjšine v Južnem Tiroolu in mu potožil probleme, ki jih ima s strani Italije, ga je vprašal, kako oni to urejajo. In mu je povedal, da v takem slučaju pokliče avstrijskega konzula, ki ga povabi na večerjo. Tam se pogovorita o problemu, naslednji dan pa konzul predstavi problem zunanjemu ministrstvu na Dunaju, ki dvigne glas v Rimu. Terpin se je vprašal, kdaj bo tudi on doživel tako reševanje problemov, ki se začnejo z večerjo pri konzulu...

V treh dneh se marsikaj zgodi, marsikaj doživi, zato boste razumeli, da ni mogoče opisati vseh takih in podobnih dogodkov, ki obiskovalcu ogrejejo srce. Končam z obrabljeno/izrabljeno frazo, ne najdem druge: O Dragi je težko pisati; Drago je treba doživeti.

In to je res.
(‘Multikulturalnost’ mi sili na jezik: No hay otra).

GB

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Čeprav nikoli ne manjka vidnih ali nevidnih političnih premikov, je prejšnji teden potekel v luči ekonomije. Novice industrijskega razvoja, cen in davkov, pa spremembe v finančnem vodstvu so za nekaj dni zavzele naslovne strani časopisov in najbolj vidni prostor drugih medijev.

Spopadov ne manjka. Seveda to ne pomeni, da se je vrnil mir v vladne vrste. Le bojno prizorišče se je preselilo na drugo mesto. Gotovo je najbolj padla v oči zamenjava na vodstvu Centralne banke. Doslej je bil že tri leta predsednik Prat Gay, mlad ekonomist, ki pa je zadnje čase vedno bolj jasno izražal nesoglasje s predsednikovo politiko v zadevi zunanjskega dolga. Prat Gay je bil mnenja, da naj bo država nekoliko bolj popustljiva in upnikom ponudi boljše pogoje odplačevanja. A nič manj važen dejavnik v tej zamenjavi je bilo dejstvo, da je Kirchner krojil direktorij po svojem okusu. Ko je imenoval tri nove člane mimo (in preko) mnenja predsednika ustanove, je ta nastopil odločno. Zamenjava je bila skoraj avtomatična. Novi predsednik Centralne banke je prav tako mlajši ekonomist Martin Redrado, ki je doslej vodil gospodarsko področje zunanjskega ministrstva. Omenimo še, da je Centralna banka (neke vrste argentinska verzija ameriške Federalne rezerve) vedno bila prostor hudih spopadov. Zadnji predsedniki niso dolgo trajali na svojem mestu. Čeprav je v teoriji to avtonomna ustanova, jo politična oblast vedno kroji po lastnem okusu.

Ni edina sporna točka. Ob tem je zanimiva sledeča okoliščina. Pod prejšnjimi vladami in tudi delno v začetku te, smo poznali trenja v vladi zaradi pomanjkanja fondov. Sedaj se polemike porajajo, ker je denarja preveč. Zveni sicer nekoliko protislovno, a tako je. Proti pričakovanju mednarodnih finančnih ustanov (FMI, Mednarodna banka, Medameriška razvojna banka), so si določena področja argentinskega gospodarstva zelo opomogla. Kljub zastoju v drugem trimestrju, dosega porast argentinskega gospodarstva 9%, kar je ena najvišjih številka na svetu. Davčna nabirka pa mesec za mesecem pobija rekorde, predvsem na grebenu močnega izvoza. Kaj narediti s tem denarjem? Mednarodni denarni sklad (FMI) in zunanji upniki hočejo, da se ves presežek denarja nameni v plačevanje zunanjskega dolga. A tudi glede notranje uporabe nastajajo polemike. Tako sta si prav pretekli teden skočila v lase gospodarski minister Lavagna in pa minister za planifikacijo De Vido. Izgovor so bila pogajanja s podjetji

privatiziranih storitev (luč, voda, plin, telefon), s katerimi se je treba dokončno pogovoriti o tarifah in pa tudi o novih pogodbah.

Kvišku srca? Napovedi novih investicij v raznih industrijah opogumljajo. Razmah kaže pot navzgor. Tako imamo primer oljne industrije. Pridelava olja doživlja eksplozijo in v letu 2006 bomo presegli Združene ameriške države. Avtomobilska industrija obljublja nove tovarne in govori o tisočih in tisočih novih delovnih mestih. A to je zelo omejeno obzorje. Številke kažejo še drugo plat zvona. V drugem trimestrju je brezposelnost znova narasla. Sedaj dosega 14,8% in 2,2 milijona delavcev nima zaposlitve. Če pa sem prištevamo še vse tiste, ki prejemajo kake zaposlitvene podpore (plane „trabajador“, plane „jefes de hogar“), številka poskoči na 19,1%. V vladi zaskrbljeno gledajo na ta pojav. Kako pomagati? Tudi v tem so različna mnenja. Gotovo ne z razširitvijo tako spornih socialnih podpor, ki so vir političnega izkoriščanja in piketerskega pojava. Ta ponudba je sicer vabljiva a tudi nevarna. Vlada išče neko srednjo pot, zato lahko v osnutku proračunskega zakona za prihodnje leto zasledimo, da bo investicija za javna dela zrasla 47%. Obenem pa naj sredstva za plačevanje zunanjskega dolga zrasne za 43%.

Ubogih reveži. Vlada odloča ali sindikati dosežejo kar zanimive povišice delavskih plač. Tudi to na zunanaj lepo zveni. A to koristi le tistim, ki delajo priznano v uspešnih privatnih podjetjih. Resnični položaj pa je v mnogih primerih drugačen. Še vedno se podjetja množično poslužujejo dela na črno (v Sloveniji uporabljajo izraz „sivo“). Ta množica, kateri prištevamo še državne uslužbence pa tiste, ki se preživljajo z občasnimi deli, „trpijo“ iste plače kot pred leti, ko je bil peso 1=1 v sorazmerju z dolarjem. Hude povišice prehrane so jih osiromašile, in jih še siromašijo. Prejšnji mesec so cene prehrane ponovno poskočile za 3,6%. Če temu dodamo, da so najbolj poskočile industrializirane testenine (fideos secos, 21,8%) in navadno olje (aceite mezcla, 12,5%) imamo jasno panoramo socialnega položaja. Da nekoliko olajša stanje je vlada načrtovala, da zniža IVA (davek na dodano vrednost) na prehrano. Industrijalci pa so izjavili, da to ne bo pocenilo pridelkov. Še več, nekateri so pohiteli in preventivno povišali cene. Vlada je umaknila predlog in vse je ostalo pri starem. Da bi pa govorili o maksimiranih cenah, tega pa celo pri vsej levičarski ideologiji sedanje vlade sploh ni govora.

V nove čase...

Nad. s 1. str.

dalje. Ko čutimo slovensko, naj nas še vedno skrbi tudi usoda naroda, iz katerega izhajamo. Ne more nam biti vseeno, kaj se dogaja v Sloveniji, njen napredek nas razveseljuje, neugodni pojavi težijo tudi nas. Hkrati pa imamo pravico, da soodločamo o tem, kdo bo vodil slovensko državo, tudi v njeni skrbi za rojake zunaj meja. Vprašali naj bi se, ali storimo dovolj v času pred volitvami in ali čutimo dolžnost, da se jih udeležujemo. Z obžalovanjem je treba ugotoviti, da se naša volilna udeležba zmanjšuje, saj je bilo pri glasovanjih v zadnjem času število oddanih glasov enako, kot je bilo tisto pri prvih volitvah pred dvanajstimi leti, čeprav se je število volilnih upravičencev bistveno povečalo. Kako je torej z našo državljsko zavestjo? Današnje zborovanje je priložnost, da si jo znova okrepimo. Naravni razvoj sicer neustavljivo pelje posameznike v odtujevanje slovenstvu, interesno in razpoložensko. Skupnost, ki nosi slovensko ime, pa je lahko v nevarnosti, da se odmika od narodnega jedra. Tej vabi naj se naša skupnost ne vdaja in ne hodi po svoji poti tako, da bi se zapirala vase in se ne navezovala dovolj na celotno slovensko stvarnost v Sloveniji in zunaj nje.

Zborujemo na prostoru, ki nosi ime ene izmed naših najpomembnejših zgodovinskih osebnosti. Slomšek je bil in naj bo vedno zgled, kako je treba biti pripravljen za službo bližnjim. Pospeševal je med svojimi splošno izobraževanje, učil vednosti, gojil narodne vrednote, klical k narodni zavesti, opominjal pred škodljivimi miselnimi in tudi političnimi tokovi, vabil k treznemu in složnemu sodelovanju, vzgajal k poštenosti in vodil po poti k nadnaravnemu cilju. Pri vsem pa je rad pel in gledal okoli sebe vesele ljudi. Ta Slomškov duh naj še dolgo oblikuje življenje tega doma in vse naše skupinsko prizadevanje.

Pojdimo tedaj v nove čase s prečiščeno vestjo in s pesmimi veselega shajanja, iskrenega prijateljstva, dobrotne tolažbe, globokega estetskega užitka, narodnega ponosa in hvale Gospodarju ljudi, narodov in vsega vesolja!

Valentin Inzko - novi avstrijski veleposlanik v Ljubljani

Svet ministrov na Dunaju je na zahtevo avstrijske zunanje ministric Benite Ferrero-Waldner v torek, 14. septembra imenoval 40 novih diplomatskih predstavnikov Avstrije v tujini. Kot piše na strani avstrijskega zunanjskega ministrstva, bo novi avstrijski veleposlanik v Sloveniji koroški Slovenec Valentin Inzko, ki bo na položaju zamenjal Ferdinanda Mayrhoferja-Gruenbuehla. To je prvič, da je Avstrija za veleposlanika v Ljubljani imenovala Slovenca.

Ferdinand Mayrhofer-Gruenbuehl, ki je bil veleposlanik v Ljubljani od januarja 2001, pa odhaja za veleposlanika v Budimpešto.

Valentin Inzko se je rodil 22. maja 1949 v Celovcu. Obiskoval je dvojezično ljudsko šolo v Svečah v Rožu, srednjo šolanje pa je končal na slovenski gimnaziji. Študiral je na univerzi v Gradcu, kjer je diplomiral iz prava in jezikov (1972), zatem pa je obiskoval še diplomatsko akademijo.

V okviru svoje diplomatske kariere je Inzko deloval kot namestnik predstavnika ZN v mongolskem Ulan Batorju in namestnik predstavnika ZN v Srilanki. V okviru avstrijskega zunanjskega ministrstva pa je deloval v Beogradu, New Yorku, Madridu in Pragi ter bil veleposlanik v Sarajevu.

Trenutno pa je Inzko vodja oddelka avstrijskega zunanjskega ministrstva za Srednjo, Vzhodno in Jugovzhodno Evropo, Srednjo Azijo in Južni Kavkaz.

Narodni Svet koroških Slovencev je Inzku že čestital ob imenovanju za novega veleposlanika v Sloveniji. Kot so na Svetu povedali za STA, so v čestitki med drugim izrazili prepričanje, da bo njegov delovanje na tem pomembnem delovnem mestu tudi v dobro slovenske narodne skupnosti na Avstrijskem Koroškem.

Dr. Valentin Inzko je poročen z argentinsko Slovenko mednarodno pevko Bernardo Fink, s katero ima dva otroka. Njegov oče je bil znani koroški javni delavec, mati pa je prišla na Koroško leta 1945 iz Slovenije.

SLOVENCİ V ARGENTINI**Seminar za izseljenske učitelje**

V Portorožu in Ljubljani je od 29. avgusta do 7. septembra potekal seminar za učiteljice in učitelje slovenskega jezika in kulture, ki delujejo med rojaki po svetu. Pripravila in financirala sta ga Urad za Slovence po svetu ter Zavod za šolstvo. Strokovni program sta tako kot vsako leto pripravila Zavod za šolstvo ter Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti. 13 udeležencev - štirje iz Kanade, po trije iz Avstralije in Argentine, po eden iz Združenih držav Amerike, Urugvaja in Srbije - so spoznavali metode za poučevanje slovenščine kot drugega/tujega jezika ter druge vsebine, ki jih potrebujejo, da bi mladim posredovali prvine njihove izvirne kulture in jezika. Del seminarja je bilo tudi spoznavanje naravne in kulturne dediščine, s katero so se seznanili na krajših ekskurzijah po slovenskem Primorju, posebnega pomena pa je bil tudi obisk pri slovenskih skupnostih v Pulju, Lovranu in na Reki. Zaključek seminarja so povezali z novinarsko konferenco. Iz Argentine so se seminarja udeležila Helena Loboda Oblak, Gizela Grbec in Anka Savelli Gaser.

Državna sekretarka za visoko šolstvo na šolskem ministrstvu dr. Lučka Lorber je dejala, da je bil poudarek seminarja predvsem na didaktiki poučevanja slovenščine kot drugega oziroma tujega jezika, na organizaciji in izvajanju pouka v kombiniranih oddelkih ter lektorskim vajam. Del strokovnega seminarja je bil namenjen še vključevanju glasbe v jezikovni pouk ter uporabi računalniških programov. Državna sekretarka je pohvalila medsebojno sodelovanje omenjenih organizacij in napovedala tudi projekt učenja na daljavo ter možnost, da bi v nekatere druge države poslali strokovnjake za slovenščino kot drugi/tuji jezik, ki bi sodelovali pri pouku in nudili učiteljem strokovno pomoč za omejeno obdobje od enega do treh mesecev.

Na tiskovni konferenci je spregovorila tudi direktorica Urada za Slovence po svetu Jadranka Šturm Kocjan. Med dejavnostmi urada je tudi organizacija različnih seminarjev. Letos so že pripravili seminar arhivarjev, seminar za učitelje bo spet januarja, leta 2005 bo za kulturne animatorje, leta 2006 pa za novinarje. Urad je tokratni seminar plačal 98 odstotkov potnih stroškov in ekskurzijo po slovenski Istri v skupni vrednosti 3,5 milijonov tolarjev.

Dragica Motik z Zavoda za šolstvo je ob zaključku seminarja povedala, da so se trudili narediti program, ki bi bil čim bolj prilagojen posameznemu udeležencu, zato so ga sprosti prilagajali. Po njenem pa je poleg pridobivanja znanja pomembno tudi medsebojno povezovanje udeležencev in ta skupina se je zelo povezala med seboj. Pripravila je tudi glasilo.

Kot je še dejala Motikova so se potrudili tudi za to, da bi udeleženci dobili ustrezna gradiva, tako kot jih dejansko potrebujejo.

Srečanje SDS

V nedeljo, 5. septembra je odbor Slovenske demokratske stranke v Argentini organiziral predavanje videa slovenske televizije: „V imenu ljudstva - pričevanje duhovnikov“, v mali dvorani Slovenske hiše.

Gledalci so ocenili ta film kot zelo zanimiv, s prošnjo naj organiziramo po naših domovih predavanje še drugih filmov, kot na primer „Zamolčani“, odlomke izrednih sej

državnega zbora, itd. Ob priložnosti bomo o tem poročali.

Bližajo se najvažnejše volitve, to so volitve poslancev v državni zbor. Ker imamo upanje, da bodo končno po 13. letih imeli večino v slovenskem parlamentu resnično demokratično usmerjeni poslanci, pozivamo vse slovenske državljane, naj se udeležijo volitev v nedeljo 3. oktobra.

Na seminarju v Španiji

Za profesorje iz Evropske unije, ki poučujejo španščino kot tuj jezik, so bile razpisane štipendije Comenius. Dvotedenski izpopolnjevalni seminar je bil v Španiji, na Univerzi v Leonu, v prvi polovici avgusta. Udeležili so se ga profesorji iz Irske, Anglije, Poljske, Italije, Avstrije, Slovenije, Nemčije, Švedske in Belgije. Zanimivo je, da so vse tri profesorice, ki so zastopale Slovenijo, bile rojene v Argentini in so bile članice naše skupnosti, od leve: Marjanka Kremžar Jerman, Miriam Jereb Batagelj in Pavlinka Korošec Kocmur.

Znanstveni simpozij o škofu Vovku

V italijanski prestolnici je pred kratkim potekal znanstveni simpozij o ljubljanskem nadškofu Antonu Vovku. Udeleženci so ob zaključku sprejeli posebno izjavo. V njej med drugim ugotavljajo, da je bil Vovk, ki je vodenje ljubljanske nadškofije prevzel po drugi svetovni vojni leta 1945, poglavitna tarča napadov povojne komunistične oblasti, zato ga je treba obravnavati kot mučenca za vero in katoliško Cerkev. Simpozij sta pripravili slovenska teološka akademija in Inštitut za zgodovino Cerkve pri ljubljanski Teološki fakulteti.

Komunistična partija je v Cerкви videla svojega prvega sovražnika, kar je izražala v ostrih napadih na Vatikan in na katoliško Cerkev nasploh, je zapisano v izjavi. Oblast je po njihovem želela oblikovati narodno Cerkev, jo odcepiti od katoliške Cerkve in Sveg tega sedeža, potem pa jo postopno zadušiti. Komunistična oblast je želela tudi ustvariti razdor med Cerkvijo na Slovenskem in vesoljno Cerkvijo, med posameznimi škofi, med škofi in duhovniki ter med samimi duhovniki. „S tem namenom je ustanovila in spodbujala Ciril-Methodijsko društvo duhovnikov, oblast pa si je posebej prizadevala tudi za to, da bi ljudstvo ločila od duhovščine.“ Zato je ovirala pastoralno dejavnost, še posebej verski pouk, pa tudi cerkveno združenje, ki je spodbujalo versko življenje.

Po mnenju udeležencev simpozija je bil poglavitna tarča napadov oblasti nadškof Vovk. Njegovega

škofovskega imenovanja komunistična oblast dolga leta sploh ni priznala, nanj pa je kot na upravitelja ljubljanske škofije nenehno pritiskala. „Po vojni so številni duhovniki zapustili Slovenijo, tistim, ki so ostali, je oblast v veliki meri onemogočala normalno dušnopastirsko delovanje, poleg tega pa je režim duhovnike stalno klical na zaslišanja in mnoge obsodil na krajši ali daljši zapor.“ Nadškof Vovk je kljub poniževalnemu odnosu oblasti vedno znova skušal posredovati za duhovnike, ki jih je tudi bodril in opogumljal, verne množice pa navduševal ob obiskih župnij.

Zaradi njegovih prizadevanj so ga komunistični oblastniki pogosto klicali na nočne razgovore in zasliševanja ter nad njim izvajali fizično in psihično nasilje. „Sovražniki vere in Cerkve so ga 20. januarja 1952 v Novem mestu polili z bencinom in zažgali z namenom, da bi ga umorili.“ Ko mu je leta 1960 komunistična oblast končno le dala potni list, da je lahko obiskal Sveti sedež, ga je papež Janez XXIII sprejel kot mučenca, še piše v izjavi. Takšno priznanje so mu dali tudi koncilski očetje na prvem zasedanju II. vatikanskega koncila, ki se ga je nadškof Vovk še udeležil. Komunistično nasilje je tudi pospešilo njegovo smrt, obravnavanja nadškofa Vovka v njegovem okolju pa izpričujejo, da ga je treba obravnavati kot mučenca za vero in katoliško Cerkev, še ugotavljajo udeleženci simpozija.

V smeri novega totalitarizma?

MARKO KREMŽAR (5 - KONEC)

NOVA VERA

Čprav konflikti na področju etike zbudijo v večji ali manjši meri nasprotja z raznimi verstvi, to navadno še ne pomeni, da se pojavlja v družbi neka nova vera. V zadnjih desetletjih pa se zdi, da so naletela tradicionalna monoteistična verstva (judovstvo, krščanstvo in islam) na napade s strani neke nove religije. Za razliko od marksizma, ki je bil v preteklih stopetdesetih letih najmočnejši in najodločnejši sovražnik verstev, čeprav je bil sam neke vrste materialistična in silno dogmatična vera, izhaja to novo verstvo po eni strani iz zavesti, da je človeku vera potrebna, po drugi pa iz popolnega moralnega relativizma.

„Konferenca OZN za okolje“ leta 1992 v Rio de Janeiru, imenovana tudi 'Earth Summit', je znana po svoji ekološki vsebini in zahtevah po omejevanju rasti prebivalstva. Ob tej priložnosti je bila svetu predstavljena tudi tako imenovana 'Listina o zemlji', ki je med pobudniki štela dva predsednika vplivnih mednarodnih NGO in sicer: Mihaila Gorbačova za 'Mednarodni zeleni križ' in Mauricea Stronga, podtajnika OZN, za 'Svet zemlje'. Listina, ki je povzetek napotkov za ohranjanje okolja in za mirno sožitje na planetu, je dovolj splošna, da je na prvi pogled sprejemljiva za vse ljudi.

Izhaja iz trditve, da je svet ogrožen zaradi večanja prebivalstva ter oznanja enakost pravic vseh živih bitij na zemlji. 'Duhovnost', ki jo ta dokument vsebuje, je izraz panteizma, ki postavlja človeka na raven ostalih bioloških vrst, mu jemlje transcendentno, s tem pa upravičuje omejevanje rasti človeškega rodu.

Listina naj bi postala s pomočjo UNESCO in drugih agencij OZN nekaj 'universalni kodeks'. Vendar skušajo dati avtorji tej listini poleg te še širšo veljavo. Po besedah Gorbačova naj bi bili novi koncepti, ki jih vsebuje 'Listina o zemlji', uporabljani v vseh miselnih sistemih, v morali in v etiki, da bodo postali tako osnova za nov način življenja. V ta namen naj bi nadomestili nekdanjih svetopisemskih 'Deset zapovedi' z načeli, ki jih vsebuje 'Listina o zemlji', katera naj bi postala nekaka 'Ustava zemlje' in 'Dekalog Nove dobe'.

Nepričakovano se je pričela pojavljati okrog te, na prvi pogled le ekološke listine in tako imenovanega 'Sveta zemlje', misel o starodavnem kultu Matere Zemlje. Med leti 1996 in 1998 se je vršil na harvardski Univerzi pod okriljem programa OZN v 'Centru za študij svetovnih verstev' cikel desetih konferenc, ki se je zaključil oktobra s predavanjem Mauricea Stronga: 'Ekologija in vera, iskanje skupnih področij'. Skupni imenovalec celotnega cikla je bil: odklajanje monoteističnih ver v Boga Stvarnika

ter vračanje k panteizmu vzhodnih ter primitivnih ameriških verstev.

Ena od Strongovih učenk, Wangari Maathai, je ob tej priložnosti zagovarjala mnenje, da je treba Biblijo spisati na novo in sicer tako, da bodo v njej „človek, okolje in bog del celote, v kateri ni razlik. Tako bo prekinjena stara abrahamska tradicija, ki jo širijo judovstvo, krščanstvo in islam, z njo pa tudi antropocentrični pogled na svet“. Panteizem, to je novo poganstvo s svojim moralnim relativizmom, naj bi postal na ta način univerzalna vera globaliziranega sveta. Tudi v tem primeru lahko vidimo, da lahko zmota vsebuje velik del resnice in da se protivrečnosti poslužujejo vrednot.

Da gre pri omenjeni Listini prej kot za neka splošna etična načela za snovanje nove 'globalne vere', je potrdilo skoraj liturgično češčenje, ki ga je bila ta Listina deležna ob pripravah na Mednarodno vrhovno srečanje za trajnostni razvoj (World Summit on Sustainable Development, WSSD ali Rio+5), ki je potekal leta 2002 v Johannesburgu. Ob tej priložnosti je bila Listina o zemlji razstavljena v newyorškem 'Centru za medkonfesionalni dialog', ki je hkrati tudi 'Tempelj razumevanja' (Temple of Understanding). Položena je bila v 'Skrinjo upanja', ki je močno spominjala na predstave, ki jih imamo o izraelski 'Skrinji zaveze'. Od tam so jo prenesli v sprevedu v prostore skupščine Organizacije Združenih narodov, kjer je 'predsedovala' pripravljalnim sestankom za 'Srečanje v Johannesburgu'. Nato so jo prepeljali v

Južno Afriko, kjer pa na uradnih sestankih ni bila navzoča.

Pri tem je značilno, da je newyorški 'Tempelj razumevanja', ki ga je ustanovila leta 1960 Juliette Holister, eden od sadov psevdoverskega gibanja New Age. Zdi se, da se je nihalo 'humanizma' vrnilo k virom 'Prvega humanističnega manifesta', ki je predstavil to ideologijo kot novo religiozno alternativo.

Med gibanji na področju etike, demografije, politike in vere, ki smo jih omenili, srečujemo večkrat ista imena in podobne ideje. Čprav zaenkrat ni videti med njimi kake organizacijske povezanosti, mnoge od teh zasledujejo kot cilj: gospodarsko obvladavanje sveta z močjo združenega kapitala in politični nadzor nad prebivalstvom s pomočjo Organizacije združenih narodov. Svoje namene hočejo doseči mimo državnih struktur in političnih strank ter s prezirrom demokratične družbene ureditve.

Skoraj sto let je človeštvo trpelo pod posledicami doktrine, ki je sicer upravičeno zahtevala v družbi večjo socialno pravičnost, a je uporabljala pri tem moralno nedovoljena sredstva. Pod površjem etično utemeljene zahteve se je skrivala ena najusodnejših zablod človeštva. Ta se je izražala ne le v boju za popolno oblast, marveč tudi v sovraštvu do monoteističnih ver, posebno še krščanstva, ne glede na to, da se je Cerkev istočasno, a z drugačnimi sredstvi, potegovala za iste pravice človeka. Ker pa so si komunisti lastili monopol

Nad. na 4. str.

ŽENA IN NJEN SVET**Družinski utripi** ⁽⁸⁾

Toplo pomladansko vreme nas privablja na sladolede. Le kakšnega bi: sadnega ali čokoladnega? Da le ne bi bilo preveč kalorij!

V otroških letih sva nekoč z bratom stala v slaščičarni in naročala sladolede. Na seznamu okusov sva zasledila besedo „moka“ (kavni sladolede) in zaprosila: „Uno de harina.“ Sladoledar je najbrž debelo pogledal in se nasmejal.

Podobnih anekdot v zvezi z jezikom bi lahko nabrali na stotine in izdali celo knjigo. Naj bo ta le kratak uvod k današnjemu pisarjenju. O čem?

Ko sem načrtovala Družinske utripe, sem za mesec september avtomatsko napisala: slovenski jezik. Saj se vendar spodobi, da se tudi v naših družinah 24. septembra še prav poseben spomnimo blaženega Antona Martina Slomška. Čeprav se na ta dan spominjamo njegove smrti, naj stopi v ospredje njegovo neizmerno delo za ohranjanje slovenskega jezika.

Kendovi otroci so gotovo sladkosnedni. Očka in mamica pa poskrbijo, da si še duhovno posladkajo življenje. **Monika Česarek Kenda** nam ponuja besede polne sladkobe:

„Moji otroci so se najprej naučili govoriti po slovensko in tako je ostalo: „Doma se govori slovensko!“. Pogovor, pripovedovanje pravljic, molitev, poslušanje slovenskih pesmi, filmi, vse je bilo prva leta v slovenščini. Stik z Argentinci so imeli samo, ko sem jih peljala k zdravniku ali pa v trgovine. Velikokrat sem jim morala prevajati, ker so kar začudeno gledali, kaj jim pravijo. Pa me ni bilo sram, povedala sem vsakomur, da znajo samo slovensko. Čudili so se rekoč, kako je to, če smo vsi tukaj rojeni.

Po špansko sem jih naučila naj rečejo svoje ime, naj pozdravijo in se zahvalijo. Vse drugo je prišlo kar samo, v vrtcu (preescolar). Poslala sem jih eno leto v argentinski vrtec, ker je obvezno. Zelo važno je, kar se otrok nauči v prvih letih. Nikdar ni bilo opaziti kakšnih težav ali da bi jih sošolci odstranili, ker niso znali prav govoriti. Učiteljice so to vedele in

sem jim zelo hvaležna, ker niso naprotovali; obratno skrbele so, da so se lahko razumeli. Najmlajša, Karolina, se je hitreje naučila kot dvojčka, ker sta bila prva. Večkrat smo morali popraviti argentinske naloge ker so zamenjali „ch“ za „č“ ali „c“ za „k“. Karolina je prišla enkrat domov in mi rekla, da jo je gospodična prosila naj prinese „portón“ namesto „cartón“. Fanta sta mi pravila da, ko sta bila v vrtcu, sta med seboj kar po slovensko govorila. Otroci se hitro privadijo. Tudi drugi, ko so majhni, ne znajo pravilno govoriti ali izgovarjati besed zato se nobeden ni norčeval iz njih. Obratno, spraševali so jih, kako se to ali ono reče po slovensko. Karolina je se celo v drugem razredu imela najboljšo prijateljico za učenko slovenskega jezika. Pripravljala je različne vaje v posebnem zvezku...

Ko sem jih spremljala iz šole, so mi vedno razlagali dogodivščine kar po slovensko še na vratih (in to se še sedaj dogaja).

Vedno sem jim pravila, da sva z atijem tudi najprej znala slovensko in nama je bilo to v ponos. Tako sva ohranila jezik in ga posredovala njim, da bo še rasel naprej čeprav na tujih tleh.

Ko smo skupno obiskali Slovenijo (pred štirim leti) je vse to oživelo. Otroci so bili srečni, ker so vse razumeli. Doblili so stike z daljnimi sorodniki. Vsi so jih občudovali in tako so se še bolje počutili. Še sedaj si dopisujejo s prijatelji in znanci.

Kar nas najbolj teži je to, da se trdno držimo enega jezika. Velikokrat pademo v komodnost in mešamo. Zato zahtevam od otrok naj govorijo slovensko ali špansko, pa ne mešano. Posmehnejo se in izberejo slovensko. Priznam, da bo vedno težje, ker je zunanji pritisk tako močan. Najbolj važno je to, da ljubimo materin jezik in da to, kar čutimo, posredujemo tudi drugim.

Zato sva z možem sklenila, da bomo vedno hodili k slovenskim mašam, obiskovali slovenske domove kadar so različne prireditve, podpirali slovenske šole, brali slovenske časo-

pisane in revije ter delali na Pristavi. Če vztrajamo in dajemo zgled, mislim, da bodo naši cilji izpolnjeni.“

Lepoto slovenskega jezika je že v otroških letih okusila **Anči Koprivnikar Rozina**:

„V družini se je zmeraj govorilo samo slovensko. Moj prvi jezik je bil slovenski. Imela sem tudi srečo, da sem rasla v Slovenski vasi, kjer je vse okrog mene govorilo po slovensko (trgovine, cerkev, šola) saj je bilo takrat čisto malo domačinov.

Ko sem začela hoditi v prvi razred argentinske šole, je ravno bilo prvo leto, ko se je zgradila cerkev Marije Kraljice. Španskega jezika sem res malo znala, vendar nisem imela nobene težave z učenjem, z izgovorjavo in s pisanjem španščine. Imeli smo tudi dve učiteljici, ki sta govorili slovensko. To sta bili Marija Urbanija in Elizabeta Mele; to nam je zelo pomagalo.

Slovenščina mi je sigurno pomagala pri učenju angleščine in francoščine saj sem lažje izgovarjala določene glasove.

Zares, kakor se spominjam, se nismo nikoli spraševali, zakaj moramo govoriti po slovensko. Mislim, da sem se čutila Slovenka in smo govorili samo po slovensko čisto iz navade.

Za slovenski jezik sem hvaležna staršem. Hvaležnost jim izkazujem s tem, da svoje otroke tudi učim slovenski jezik in da vsi skupaj podpiramo slovensko kulturo ter ohranjamo tradicijo.“

Kako zgovorno je v družini **Mavrič Beltrami**. Dominika, Simona in Zara govorijo slovensko samo z mami. Kako na to gleda očka **Sebastián**, nam slikovito opisuje **Alenka**: „Že odkar sva bila z možem fant in punca, je Sebastián živel v tem okolju družinskega slovenskega govorjenja. Še posebno, ker sta se moja sestra Monika in njegov brat Carlos tudi poročila.

Mož odprto sprejme slovenski jezik v naši družini in misli, da otroci ne smejo biti prikrajšani za drugo kulturo, katerakoli naj bo.

Sebastián hodi v službo zjutraj in se vrne pozno v noč in tako govorim čez dan s punčkami stalno slovensko. Ker hodijo v angleško šolo, se pogovarjamo tudi v angleščini in tako jim je ta jezik postal nekaj naravnega.

V trinajstih letih zakona nisem imela nikdar nobenega problema zaradi slovenskega jezika. Samo, kot je jasno, mož želi, da se govori špansko, ko smo vsi skupaj. Mož se zelo rad prilagodi pri učenju jezika, pri proslavah in vse kar se tega tiče. Pozna ogromno pesmic, povestic, knjigic in vsa ta leta posluša slovenski jezik tudi, ko se moli.

Doma imamo navado, da vsako noč po molitvi poslušamo kaseto z neko povestico; včeraj je bila na vrsti o Martinu Krpanu. Imamo jih okrog štirideset in, to moram s ponosom povedati, je zasluga moje drage mamice, Poldke Krajnik Mavrič.“

Pa se vrnimo k dobremu sladoledu. O njem bi lahko marsikaj povedali. Na primer: Sladolede je slasten. Sladolede ima osem črk. Lingvist Roman Jakobson bi dejal, da v zadnji povedi prevladuje metalingvistična funkcija jezika, ker smo uporabili jezik, da govorimo o jeziku. Potemtakem ima tudi to naše septembrsko razpravljanje metalingvistični značaj saj smo ubesedili bogate misli o jeziku.

Za posladek, v pozdrav pomladi in v hvaležen poklon zavetniku slovenskih šol pa še Slomškovo priporočilo: „Skrbi za krasoto besede materne, naj cveti in rodi žlahtnega sadja omiko; kjer ni cvetja, tudi sadja ne bo.“

Iz zapuščine Mire Ecker**ČOKOLADNA TORTA****Sestavine**

Testo: 80 gr masla, 250 g sladkorja, 2 jajci, 250 gr moka s praškom, 1 velika žlica pecilnega praška, 2 veliki žlici grenkega kakava, 1/4 litra mleka, pol žličke vanilija.

Nadev: 2 kozarčka smetane (550 gr), 2 velikim žlici sladkorja, 6 velikih žlic Nesquika.

Priprava

Stepaj maslo, da se speni; dodaj sladkor – še mešaj; dodaj jajca in še mešaj. Nato dodaj moko, katero si zmešala s praškom in kakavom. Polagoma dodajaj mleko z vanilijo.

Peči v dobro namazanem in z moko potresenem obodu (28 cm) približno eno uro v srednje vroči pečici (180 C).

Ohlajeno torto dva ali trikrat prereži, namoči z mlekom, zmešanim z rumom. Namaži jo z nadevom: stepaj smetano s sladkorjem in Nesquikom, da se strdi.

Torto prekrij s tolčeno smetano in okraši s čokoladnim polivom v obliki črtic. (Čokolado stopi z malo mleka). Povrhu potresi sesekljane orehe.

TORTA DE CHOCOLATE**Ingredientes**

Para la masa: 80 gr manteca, 250 gr azúcar, 2 huevos, 250 gr harina leudante, 1 cucharada de polvo Royal, 2 cucharadas soperas de cacao amargo, 1/4 l de leche, media cucharada de esencia de vainilla.

Para el relleno: 2 potes de crema de leche (550 gr), 2 cucharadas soperas de azúcar, 5 cucharadas de Nesquik.

Preparación

Se bate la manteca, hasta que esté cremosa. Se agrega el azúcar, se sigue batiendo; se incorporan los huevos de a uno, se bate bien y se agrega la harina con el Royal y el cacao, intercalando con la leche y la vainilla. Cocinar la torta en el molde (28 cm), bien enmantecado y enharinado en horno mediano (180 C) aproximadamente una hora.

Para el relleno se bate la crema con el azúcar y el Nesquik, hasta que quede firme.

Partir la torta en dos o tres capas, rociando los discos con 1 taza de leche mezclada con ron. La torta se rellena con la crema. Se cubre también la superficie con la crema y se adora con tiritas de chocolate, derretido con un poco de leche. Se deja caer sobre la crema en forma de hilos.

Se adorna con nueces picadas.

Poiskala D-ova

VEČER IZZA KONGRESA**Veleposlanik Young odhaja**

Svetovni slovenski kongres redno prireja večere, na katerih nastopajo važne osebnosti Slovenije in sveta. Na večer 15. septembra 2004 je bilo slovo od veleposlanika ZDA Johnna Younga. Za ameriškega veleposlanika je bil nastop na Svetovnem slovenskem kongresu zadnji javni nastop v Sloveniji, pred njegovim odhodom v domovino ob koncu mandata v Sloveniji. Večer sta vodila prof. dr. Boris Pleskovič, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa in mag. Stanislav Raščan, predsednik Slovenske konference Svetovnega slovenskega kongresa, udeležila pa se ga je polna dvorana z več kot sto udeleženci.

Veleposlanik je v začetku svojega govora spregovoril o pomenu civilne družbe in nevladnih organizacij, ki v vsaki državi predstavljajo ogledalo vladi in omogočajo, da se država boljše razvija in imajo ljudje in njeni državljani do nje boljši odnos. Povedal je, da so dosežanje izkušnje z nevladnimi organizacijami v ZDA pokazale njihovo veliko vlogo in bi zato radi to vlogo civilnega sektorja priporočili vsem državam in jih zato podpirajo tudi v Sloveniji.

Iskreno je spregovoril o dobrih odnosih, ki sta si jih skupaj s soprogo zgradila v

Sloveniji na osebnem nivoju in odličnem nivoju sodelovanja med ZDA in Republiko Slovenijo. Za višek njegovega službovanja v Sloveniji je označil vstop Slovenije v EU in predvsem Slovenije v NATO, saj je pri slednjem v imenu ZDA tudi osebno veliko prispeval. V Slovenijo je prišel sredi leta 2001, ko so se z 11. septembrom varnostne razmere v svetu zelo spremenile in so vplivale tudi na odnose med ZDA in Slovenijo.

Med zadevami, ki se niso odvijale po njegovem pričakovanju je bilo sodelovanje Slovenije v „koaliciji voljnih“ v Iraku, ki se ji Slovenija ni pridružila, čeprav zelo dobro sodelujemo v stabilizaciji Afganistana in Zahodnega Balkana. Prav tako se mu zdi, da bi lahko Slovenija več naredila na zmanjšanju regulative za odprtje novih investicij iz tujine, tudi ZDA. Tudi denacionalizacijski postopki, še zlasti tisti, ki potekajo za vrnitev premoženja ameriškim državljanom se mu zdijo predolgi.

Kljub vsemu se je veleposlaniku Youngu Slovenija med njegovim službovanjem zelo priljubila in upa, da se bosta s soprogo tudi v ZDA lahko trudila za njen uspešen razvoj in napredek, saj se bo kmalu upokojil iz redne službe.

V smeri novega...

Nad. s 3. str.

nad delovanjem za pravičen družbeni red, so ob njihovi radikalnosti ostali naporji vernikov skoraj neopazni in so dobili celo nalepko konservativne reakcionarnosti.

V zadnji tretjini dvajsetega stoletja je skrb za ekologijo pričela spodrivati socialno vprašanje iz središča globalne problematike. Lahko predvidevamo, da se bo aktualnost tega žgočega vprašanja v prihodnjih desetletjih še stopnjevala. Pri tem pa ni majhna nevarnost, da resnična potreba skrbnega upravljanja omejenih zemeljskih dobrin postane monopol doktrine, ki bo z isto dogmatično doslednostjo kakor marksizem nekoč opravičevala svetovno vladno 'elite', hkrati pa dokazovala, da so ekološkega in demografskega neravnovesja krive monoteistične vere oziroma njih verniki.

Dramatične spremembe na področju tehnologije, rast prebivalstva, onesnaževanje okolja ter izčrpanje narave postavljajo svet pred vrsto težkih, kvantitativnih in kvalitativnih vprašanj. Odgovori zahtevajo resno meddisciplinarno analizo, ki pa mora temeljiti na moralnih temeljih, če hoče najti dolgoročne rešitve. Problematika, ki se je lotevajo omenjene organizacije, je resnična, a predlagane rešitve so v konfliktu ne le s krščansko moralno, ampak z načeli vseh monoteističnih verstev. Njihovi predlogi, ki izhajajo iz zgrešenih premis, ne morejo predstavljati uspešnih rešitev, marveč pripravljajo — čeprav nehote - vrsto novih konfliktov, tako na področju kulture kakor gospodarstva in občno tudi politike. Zato ni dovolj, da stojimo kristjani pri teh izvirnih kritičnih ob straneh. Globalizirani svet bi potreboval, vsaj na tistih področjih etike, ki prizadevajo vse človeštvo, konkretnih smernic, sprejemljivih tako za monoteiste kakor za rastoče število agnostikov in relativistov. Pomanjkanje skupnih etičnih osnov lahko privede v svetu prej ali slej do vidnejših nasprotij, medtem ko je odsotnost etike v vsakdanji praksi gotova pot do družbenega razkroja.

Le na podlagi etičnih načel, ki bodo spoštovala življenje, svobodo in različnost, pa tudi vsestranski razvoj ljudi, ki bodo upoštevala tako telesne potrebe kakor duhovno razsežnost človeka in ga usmerjale k svobodni vzajemnosti in k spoštovanju stvarstva, bo mogoče snovati novim razmeram primerno družbeno ureditev, ki bo v čedalje bolj medsebojno odvisnem svetu omogočala boljše življenje vsem prebivalcem.

KONEC

vbp

NOVICE IZ SLOVENIJE**UMRL JE BOŽO GROŠELJ**

V 84. letu starosti je umrl Božo Grošelj, od leta 1951 član Slovenskega okteta. Prepeval je že prej v akademskem pevskem zboru, po letu 1975 pa tudi še sedem let v Partizanskem pevskem zboru. Od leta 1948 do 1975 je bil urednik za narodno in zborovsko glasbo na Radiu Ljubljana.

KLJUB REFERENDUMU PRODAJALNE ODPRTJE

Kljub temu da so se državljani na referendumu septembra lani odločili za zaprtje prodajaln v nedeljo in da je državni zbor referendumsko odločitev udejanjil s sprejetjem sprememb zakona o trgovini, ki naj bi se začele izvajati 15. septembra, bodo trgovine ob nedeljah še odprte. Ustavno sodišče je namreč na pobudo štirih podjetij, ki menijo, da jim nova ureditev krši podjetniško svobodo, začasno, do sprejetja končne odločitve, zadržalo izvajanje zakona. Medtem ko predstavniki delodajalcev odločitev ustavnega sodišča sprejemajo kot uspeh, so predstavniki zaposlenih mnenja, da je znova zmagal interes kapitala.

ZMAGALE TVUOJE UORGLICE

RTV Center Maribor in agencija Videoton Geržina sta za letošnji Festival narečnih popevk prvič odločila, da bodo zmagovalko občinstva izbrali s telefonskim glasovanjem. Tako publika kot strokovna žirija pa sta izbrali isto pesem: za najboljšo pesem festivala je bila proglašena pesem "Tvoje uorglice", ki so jo napisali Emil Glavnik (glasbo), Metka Ravnjak Jauk (besedilo), Milan Ferlež (aranžma), zapela pa, po 42 letih spet na festivalskem odru, Lidija Kodrič. Leta 1962 je prvič in edinkrat sodelovala na tem festivalu in s pesmijo Moja mala, tiha sreča osvojila prvo nagrado.

PO SVETU**MORDA PA BO KAJ SONCA..**

Strokovnjaki ameriške vesoljske agencije NASA so sporočili, da jim je iz razbitin vesoljske kapsule Genesis, ki je strmoglavila v puščavi v ameriški zvezni državi Utah, že uspelo rešiti nekaj nepoškodovanega materiala. Kot so povedali, upajo, da jim bo uspelo pridobiti vse delce solarnega vetra.

PREPOZNO BODO UGOTOVILI

Evropska zveza namera va podpreti preiskavo Združenih narodov o tem, ali se zločini v sudanski pokrajini Darfur uvrščajo v genocid. Zunanji ministri Evropske zveze so namreč na zasedanju v Bruslju pre-

kovalce Združenih narodov, ki naj bi preučili kršitve človekovih pravic v Darfurju, pozvali, naj ugotovijo, ali prihaja v pokrajini do genocida. Sicer naj bi se vodje diplomacij po navedbah diplomatskih virov pred ugotovitvijo vseh dejstev izogibali "oznaki genocida". Doselej je namreč EZ omahovala glede podpore stališču ZDA, da bi lahko dogajanje v Darfurju označili za genocid. - Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) je že ugotovila, da v regiji Darfur na zahodu Sudana na mesec iz različnih razlogov umre od 6000 do 10.000 ljudi, v skoraj leto dni trajajočih spopadih med provladnimi milicami in domorodnim prebivalstvom pa je ubitih že več kot 50.000 ljudi.

SLOVENC I IN ŠPORT**PEGAN JE NAJBOJŠI**

Evropski prvak na drogu in vodilni na jakostni lestvici svetovnega pokala Aljaž Pegan se je v Čilu, na svoji prvi tekmi po slavu na aprilskem evropskem prvenstvu v Ljubljani, povzpel na najvišjo stopničko. Pegan je upravičil vlogo prvega zvezdnika tekmovanja tudi v superfinalu najboljših trojice, kjer sta mu skušala načrte prekrizati mladi Slovak Samuel Piasecky in finski veteran Jani Tanskanen.

USPEHI NA POLJSKEM

Speedway: Slovenski speedwayist Matej Žagar je na finalu svetovnega prvenstva posameznikov do 21 let v poljskem Wrocławu osvojil tretje mesto. Žagar je s tretjim mestom ponovil uspeh Mateja Ferjana, ki je bron na mladinskem svetovnem prvenstvu osvojil leta 1998.

Kajak: Na evropskem prvenstvu za mlajše člane in mladince v slalomu na divjih vodah v Krakovu je slovenska delegacija dosegla več uspehov. V moštveni tekmi kajakašev so namreč Peter Kauzer, Jure Meglič in Andrej Nolimal osvojili srebrno kolajno. Po prvi vožnji so bili celo v vodstvu, a so v drugem nastopu naredili dotik in za dobro sekundo zaostali za zmagovalci Nemci. Za enak uspeh med mlajšimi člani in mladinci je poskrbel kajakaš Andrej Nolimal, ki je za manj kot sekundo zaostal le za Slovakom Janom Sajbidorjem. Na šestem mestu pa je dosegel Peter Kauzer.

Košarka: Slovenska moška košarkarska reprezentanca je v Wrocławu v drugem krogu kvalifikacij za evropsko prvenstvo v Srbiji in Črni gori 2005 (skupina D) premagala Poljsko z 80:71.

PISALI SMO PRED 50 LETI**PROSVETNI VEČER SFZ**

V belgransko dvorano je prišlo kakih 250 ljudi. Pokazali so vrsto pokrajinskih slik iz Slovenije, ki so jih spremljale recitacije in narodne in ponarodele pesmi. Vrednost večera je bila v Koroševem besedilu. Govorila sta Tine Kovačič in Jože Mavrič, slišali smo precej Prešerna in Cankarja, pogrešali pa Gregorčiča.

Fantje naj nadaljujejo. Ni treba o teh stvarih teorizirati. Imam še konkreten predlog glede slik. Vsak fant naj piše domačim, naj mu pošljejo čim več slik. Naj ne bodo samo alpski predeli, lepota je tudi v prekmurski, beneški, belokranjski, panonski, dolenski, kraševski pa arhitektonske in etnografske vrednosti.

MM

XVIII. KULTURNI VEČER SKA

Je bil posvečen francoski glasbi, Debussiju in Ravelu, o njih delu je predaval prof. Alojzij Geržinič, njune skladbe so bile predvajane na filmih in ploščah. Za konec je sledil dokumentarni film evangelijskih zgodnje srednjeveških skulptur v francoskih katedralah.

**ULICA ŠT. 15
NA ODRU V SAN JUSTU**

Novoustanovljena farna družina v San Justu je v nedeljo, 3. septembra doživela svoj krst pred polno zasedeno farno dvorano. Štiridejanke burke Ulica št. 25 je avtor sicer nepoznan, ampak mora biti iz Ljubljane. Igra sama sicer ne nudi nič posebnega, celo brez vsebine je. Del občinstva se je poceni zabaval, drugi, ki so iskali kaj več, so odhajali nezadovoljni.

Delo je režiral g. Oven in igral tudi eno glavnih vlog. Izkazali so se predvsem Fajfar kot vajenec Pepček, Bergant kot postrešek, Oven kot čevljarji mojster, veleposestnik Zupanc, bankir Malovrh in Grumova v vlogi Anice. Poleg teh so doprinesli svoje deleže Zupančeva, Bevčerjeva, Štefaničeva ter Miklavc, Urbančič, Tekavc, V. Zupanc, Rovan, I. Zupanc in Kovačič.

Občinstvo se priporoča za večjo točnost začetka; 40 minut zamude je prevelik "firkeljc".

Pred predstavo je dušni pastir Mernik nagovoril župnika in se mu zahvalil za pomoč.

-jkc

Ali se spominjate lepih in trpežnih
ZIMNIC

kakršne so izdelovali doma?
Prav takšne vam po ugodni ceni nudi tu strokovnjak v tej stroki

Dolenc Franc
Constitucion 128

Bernal ENGR, Prov. Bs. Aires

Svobodna Slovenija št. 38, 16. septembra 1954

OSEBNE NOVICE**Družinska sreča**

Dne 4. septembra se je rodil v Olivosu **Ian Kogovšek**.

Očka je Andrej, mamica pa Ileana Spittle.

V petek 10. septembra se je rodil **Santiago Miklič**, sin cont. Roka in Angelce Podržaj.

Srečnim staršem iskreno čestitamo!

Poroka

V cerkvi San Martín de Porres v Tucumanu sta se 11. septembra poročila **Marta Žakelj** in **Juan Pablo Rébola**. Priče so bili njuni starši: Jožejka Debeljak in Jože Žakelj ter Ana Marija Suñen in Juan Luis Rébola. Poročil ju je Franci Urbanč ob asistenci Lojzeta Urbanča, duhovnika v Tucumanu.

Novoporočencema čestitamo in želimo obilo sreče!

ESLOVENIA, MI TIERRA**En la región de Ljubljana**

Si bien los italianos en un primer momento tuvieron una actitud más cauta para con los eslovenos, en comparación con los alemanes, tenían el mismo objetivo: aniquilar lo esloveno. Esto quedó demostrado más tarde, cuando empezaron a matar a los eslovenos y a quemar poblados.

Las actividades de los partisanos estaban dirigidas desde Ljubljana, donde se escondían las cabezas del partido y del frente de liberación.

El partido instó a la gente de Ljubljana a que hiciera efectiva su protesta no yendo a los lugares públicos en días y horas que se establecerían. Esto sucedió, por ejemplo, el 29 de octubre y el primero de diciembre.

La gente de la cultura, con Prežihov Voranc - Lovro Kuhar a la cabeza, que simpatizaba con el frente de liberación, se unió en un silencio cultural. Esta decisión de no inmiscuirse en el accionar cultural esloveno no contaba para todos. Josip Vidmar siguió estando en la Drama y cobrando un sueldo que le daban los italianos. Algo similar ocurrió con Župančič.

El frente de liberación limitó su accionar en Ljubljana, en un primer momento, a la entrega de panfletos, a los slogans en las paredes y al sabotaje de las vías férreas y de comunicación.

En diciembre de 1941 los partisanos arruinaron el puente ferroviario de Preserje y obstruyeron de este modo por espacio de 15 horas la comunicación con Italia. Los italianos contraatacaron cercando la ciudad con alambre de púas y estableciendo el toque de queda. Enviaron a los campos de concentración de Gonars y de Rab a más de 2800 personas, en su mayoría anticomunistas.

El partido comunista se sintió muy atacado cuando arrestaron el 10 de diciembre de 1941 al secretario Tone Tomšič. Más tarde fue fusilado como rehén. Al parecer era una molestia también para Kidrič.

Los italianos permitieron que siguiera funcionando la Universidad de Ljubljana, pero prohibieron el accionar de las asociaciones estudiantiles.

Los partisanos atacaron a los italianos en Polhov gradec. La respuesta no se hizo esperar. Los italianos quemaron casas y fusilaron a 17 personas.

Od Aristotelove Fizike do slovanske Antigone

Slovenska matica ostaja zvesta svojemu knjižnemu programu, ki skrbi za izdajo znanstvenih, tržno manj uspešnih del. Predsednik matice Joža Mahnič je skupaj s sodelavci predstavil naslednje knjižne novosti: Aristotelovo Fiziko; knjige 1, 2, 3, 4, nadalje Mit o Antigoni v zahodno in južnoslovanskih dramatikah sredi 20. stoletja avtorice Alenke Jensterle Doležal, Pripovedi o Župančiču in pomenki z njim, za knjigo je besedila zbral uredil in pojasnil Mahnič, in Slovenska književnost tako ali drugače Marjana Dolgana.

Aristotelovo Fiziko je prevedel Valentin Kalan, ki je knjigi napisal tudi uvodno besedilo.

Alenka Jensterle Doležal, ki živi in dela v Pragi, je v knjigi Mit o Antigoni v zahodno in južnoslovanskih dramatikah sredi 20. stoletja razvijala starogrški mit, ki ga je v dramsko pisavo prvi prelil Sofokles. Joža Mahnič je opozoril na univerzalne

težave in resnice, vsebovane v mitu, kjer Kreon poseblja diktaturo, Antigona pa človeške, etične prvine. Avtorica v svoji knjigi dokazuje, kako je zgodba o Antigoni postala ponovno aktualna med in po drugi svetovni vojni. Najprej je Antigono "rehabilitiral" francoski dramatik Jean Anouilh, nato še Bertolt Brecht, pa eksistencialisti, je dejal Mahnič. Knjiga Mit o Antigoni se nato osredotoči na tematizacijo mita pri Slovencih, Hrvatih, Srbih, Slovakih, Čehih in Poljakih.

Slovanske drame na temo Antigone so navadno nihale med politično alegorijo in metaforo, piše avtorica. Še posebno pozornost Alenka Jensterle Doležal posveča slovenski različici Antigone, tisti, ki jo je leta 1959 napisal Dominik Smole. Avtorica je v svojem sporočilu za občinstvo na predstaviti zapisala, da je obravnavani mit še vedno zelo aktualen, saj svet rojeva vedno nove Antigone.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Valentín B. Debeljak** / Proprietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alojzij Rezelj** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar**

Glavni urednik: **Tine Debeljak ml.** / Za Društvo ZS: **Alojzij Rezelj** / Sodelovali so še: **Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Marko Kremžar, Pavlina Dobovšek, Vera Breznikar Podržaj, Božidar Fink.** Mediji: **STA, Radio Ognjišče.**

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: (54-11) 4362-7215 - E-mail: **info@vilko.com.ar**

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta Nº 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
H. Yrigoyen 2742 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

Dr. Vital Ašič, Odvetnik Paraná 830, 5. nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpact.org.ar

DOBOVŠEK Č asociados

odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič

odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sianet.com.ar

dr. Lilijana Kožar

odvetnica; Av. Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

48. OBLETNICA NAŠEGA DOMA SAN JUSTO

v nedeljo, 10. oktobra

11.30: sv. maša

17.00: Igra "Slehnik". Avtor **Hugo von Hofmansthal** v režiji **Blaža Mikliča**

VODORAVNO 1. Pravoslavni duhovnik; 4. Jezusov učenec; 10. španska reka; 12. ocenjevalec lepote; 13. najvišji oficir v rimski legiji; 16. znamka zobne paste; 17. kratica za novi evropski denar; 18. površinska mera; 19. strastno poželenje; 20. divja mačka; 22. naplačilo; 23. nebesna stran; 25. grški bog vetra; 27. oblika pomožnega glagola; 29. veznik; 30. znak za prvo številko; 32. pokrit s perjem; 34. voditelj Argonavtov; 36. visoki hribi; 37. dogovor, zmenek; 38. šala.

NAVPIČNO 1. slovenski politik; 2. dlakasti lok nad očmi; 3. predlog za peti sklon; 5. mednarodno združenje književnikov; 6. središče vrtenja; 7. del pohištva; 8. časovni prislov; 9. nemško moško ime; 11. ta in oni; 14. gorovje, ki loči Evropo od Azije; 16. naselje na Notranjskem; 19. ogljeni prah v dimniku; 21. delam s sekiro; 24. butni, trešči; 26. zelenice v puščavi; 28. fizikalna enota za delo; 31. osebni zaimsek (4. sklon); 32. razpenja; 33. pravkar narejen; 35. osebni zaimsek.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
10		11	12						
13			14		15				16
17		18		19					
20		21	22			23	24		
		25	26		27	28		29	
30	31			32			33		
	34		35			36			
37							38		

Gorazd Kocijančič nagrajen

Rožančeva nagrada za najboljšo esejistično zbirko, objavljeno v zadnjih dveh letih, je za knjigo Tistim zunaj: eksoterični zapisi 1990-2003 pripadla filozofu in teologu Gorazdu Kocijančiču. Nagradjenec v zbirki esejev, ki so izšli v zbirki Collectanea KUD Logos, širi prostor in čas mišljenja vse do evropskih filozofskih korenin in se ozira k platonističnemu

uzrtju Dobrega kot čiste Lepote, ki šele daje človeku, da je človek, je o Kocijančičevi filozofski misli zapisal predsednik žirije za podelitev Rožančeve nagrade Miran Košuta.

Gorazd Kocijančič se je rodil leta 1964 v Ljubljani. Ukvarja se s filozofijo, publicistiko, prevajalstvom in bibliografijo. Še posebej se posveča antični in srednjeveški filozofiji ter teologiji. Prevaja poezijo, strokovna dela iz grščine in latinščine.

Štrekljeva nagrada

Letošnja dobitnica četrte Štrekljeve nagrade za izjemne dosežke na področju zbiranja in ohranjanja slovenskega ljudskega izročila v pesmi in besedi je Mira Omerzel Mirit, ki med prvimi slovenskimi strokovnjaki modernejše dobe stopa po znanstveni in umetniški poti.

Sprva se je posvečala ljudski pesmi in predvsem ljudskim glasbilom, pozneje pa se je začela poglobljati v arhivsko oživljanje slovenske in evropske stilne in ljudske glasbene dediščine preteklih dob od srednjega veka in renesanse do danes.

Štrekljevo nagrado, pominovano po slovenskem jezikoslovcu, literarnemu zgodovinarju in etnologu Karlu Štreklju, bodo Miri Omerzel Mirit podelili v nedeljo, 26. septembra, na gradu Štanjel.

Omerzelova je na različnih poljih odkrivala zvok slovenskih pokrajin.

Družinski asado v Carapachaju

v nedeljo 26. septembra ob 13. uri

Prijave po možnosti do petka na tel. 4766-6861 in 4763-0970

Lepo vabljeni člani in prijatelji doma.

OBVESTILA

SOBOTA, 25. septembra:

Proslava šolskih otrok na čast Antonu Martinu Slomšku, v Slovenski hiši.

Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB ob 15.00 uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 26. septembra:

Mladinski dan v Slovenski vasi.

Družinski asado v Carapachaju, ob 13. uri.

Predvajanje odlomkov filmov slovenske televizije. Vabi odbor Slovenske demokratske stranke SDS, ob 10. uri v Našem domu v San Justu.

SREDA, 29. septembra:

Seja voditeljic osnovnih šol, ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 2. oktobra:

Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB ob 15.00 uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 3. oktobra:

Slovenske parlamentarne volitve.

Mladinski dan na Pristavi.

SOBOTA, 9. oktobra:

Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB ob 15.00 uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 10. oktobra:

48. obletnica v Našega doma v San Justu.

Misijonska nedelja.

SOBOTA, 16. oktobra:

Proslava 50. obletnice ustanovitve Slovenske kulturne akcije, v Slovenski hiši.

SOBOTA, 23. oktobra:

Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB ob 15.00 uri v Slovenski hiši

NEDELJA, 24. oktobra:

37. obletnica na Slovenski Pristavi

SOBOTA, 30. oktobra:

Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB ob 15.00 uri v Slovenski hiši.

Večer nogometne ekipe ZS v Našem domu v San Justo.

Gospod, v tvoje roke izročim svojo dušo

Vdani v božjo voljo sporočamo, da nas je dne 30. avgusta po kratki, hudi boleznini zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat, stric in svak, gospod

FRANCE ILC

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam v teh žalostnih trenutkih stali ob strani.

Priporočamo ga v molitev!

Žalujoci:

žena **Ivanka roj. Borštnar**; sinova **Janez** in **Franci** z družinama; hčerka **Helena**; sestri **Micka** in **Helena** ter ostali sorodniki.

Vila Ballester, Argentina - Ribnica, Slovenija

„Jaz sem vstajenje in življenje; kdor veruje vame, bo živel tudi če umrje“

V soboto, 4. septembra je odšel k Bogu v 93. letu svojega življenja naš dragi in dobri oče, brat in stric, gospod

JANEZ BAVEC

Najlepša hvala vsem, ki ste nam stali ob strani, ga prišli kropit, zanj molili, darovali cvetje in ga spremljali na zadnji poti. Zahvala ravno tako župniku Franciju Cukjatiju za darovano mašo in spremstvo pogreba na pokopališče v San Justu.

Vsem Bog plačaj!

Priporočamo ga v molitev in blag spomin.

Žalujoci:

sin **Janez**, hčerka **Marija** z **Edvardom**, brat **Lojze** z družino, in ostalo sorodstvo.

Buenos Aires, Kozarišče, Jurišče

NOVA SMER, NOVA PRILOŽNOST, NOVA SLOVENIJA

N.Si - Krščanska ljudska stranka

volitve v nedeljo 3. oktobra 2004 - vsak glas je dragocen !